



Ds. J.J. Roodsant

Zingen: Psalm 63 : 1
Lezen : Jesaja 55 : 1 – 9
Gebed
Zingen: Psalm 42 : 1, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 55, en wel bij het 1^e vers van Jesaja 55. We lezen in Jesaja 55:1 Gods Woord en onze tekst als volgt:

"O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk."

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

- 1^e. Wie de nodiging uitroept.
- 2^e. Tot wie de nodiging uitgaat.
- 3^e. Wat de nodiging ontsluit, en
- 4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

1^e. Wie de nodiging uitroept.

Geliefden, in de woorden van onze tekst klinkt een rijke, een heerlijke, een niet te bevatten nodiging op. En daardoor worden we ertoe gedrongen om ons met ons eerste aandachtspunt af te vragen *wie de nodiging uitroept*. Want dat is toch belangrijk geliefden; als u ergens voor genodigd wordt, dan kijkt u toch naar de afzender van die nodiging, dan bent u toch benieuwd wie deze nodiging zendt? Wanneer we daarover nadenken, dan moeten we natuurlijk zeggen dat die nodiging helder en duidelijk, en niet voor tweërlei uitleg vatbaar, opklinkt uit de mond van Jesaja. Maar weet u, Jesaja is een door de Heere geroepen knecht; u moet thuis Jesaja 6 maar eens lezen. Jesaja is een mensenkind dat van de Heere geroepen en gezonden is om het Woord des Heeren te brengen. Die man heeft dat niet zelf bedacht, omdat het hem wel aardig leek om het Woord des Heeren te gaan brengen, zoals we

tegenwoordig zoveel van die dienaren des Woords aantreffen. Hij is niet zelf gaan lopen, maar hij is in waarheid en tēgen zijn wil in van de Heere in het hart gegrepen, en hij is tot mond des Heeren gemaakt. En daarom begrijpt u misschien wel, dat als Jesaja zo spreekt, het bij hem is: “Alzo spreekt de Heere.” Natuurlijk wordt dat in zijn tijd bestreden, zoals dat ook in onze tijd bestreden wordt. Natuurlijk zeggen ze tegen elkaar: “Wat denkt die Jesaja wel...., dat hij het Woord des Heeren spreekt? Dat als hij de dingen zegt, dit Gods Woord is? We horen in onze tijd, of we lezen dat toch regelmatig - en vooral de jonge mensen worden er zo door verward - dat de Bijbel niets anders is dan een menselijk boek, met menselijke verhalen, menselijke opvattingen en menselijke belevenissen; en dat de inhoud van de Bijbel bepaald wordt door de tijd en de cultuur waarin de profeet, die knecht des Heeren, heeft geleefd. En daardoor gaat de mens heden ten dage zelf uitmaken wat er van dat overgeleverde Woord, Góds Woord is. Maar laat u daar toch niet door in verwarring brengen, want het is zo waar, dat uit de mond van Jesaja het door God geïnspireerde en geschonken Woord des Heeren klinkt. Het zuivere Woord des Heeren klinkt daar met macht, met majesteit en met gezag uit zijn mond, omdat die gevormde heraut des Heeren dat Woord spreekt. En dan begrijpt u misschien wel dat, als we een antwoord zoeken op de vraag wie die nodiging uitroept, we ten diepste moeten zeggen dat die komt uit de mond des Hééren, uit de mond van de Koning der koningen, van de Almachtige, de Eeuwige, de Schepper van hemel en aarde; de onveranderlijke God, Die gisteren en heden Dezelfde is, en in der eeuwigheid. En daarom laat de Heere nog tot op dit moment het Woord van Hem klinken door middel van Zijn getrouwe knechten. En dan kómen de tijden en dan gáán de tijden; dan komen de mensen en dan gaan de mensen; ook wij, och we zijn zo tijdelijk, een damp; vanavond zit u hier nog in dit kerkgebouw, maar volgende week is uw plaatsje misschien leeg; en waar u ook vandaan komt, het leven is een damp. Je hoeft niet oud te zijn om te sterven; jonge mensen, past toch op. Want we zijn in feite allen even oud, we dragen allen de dodelijke ziekte van de zonde in ons om. En de Heere kan elk ogenblik in het leven van ons blazen en het afsnijden, als de bloem des velds uit Psalm 103. Mensen komen, mensen gaan; geslachten komen en geslachten gaan; maar Gods Woord is tot in eeuwigheid en blijft tot in eeuwigheid en zal geenszins voorbijgaan; het schijnsel van Zijn Woord blijft stralen en de woorden Zijner beloften blijven klinken zolang de Heere Zijn knechten doet uitgaan. O, wat een wonder geliefden. En dan kan het zijn dat dit Woord na verloop van jaren niet meer in ons land klinkt, omdat de oordelen Gods zich ook onder ons steeds meer voltrekken. Maar de Heere heeft het gezegd: Tot aan het eind der tijden en tot waar géén tijd meer is, in de hemel en op de nieuwe aarde zal Zijn Woord blijven klinken.

De nodiging gaat dus uit, uit de lieflijke mond des Heeren. Maar weet u, die nodiging gaat nog rijker uit als de Heere Jezus, het vleesgeworden Woord, op aarde is; en als Hij, in Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn, in het vlees is nedergedaald, hier op aarde Zijn nodigingen laat horen. Want dan klinkt het in Mattheüs 11:28: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Ja dan lezen we in Johannes 7:37 dat de Heere Jezus op de laatste dag van het Loofhuttenfeest in de tempel staat, en dat Hij het daar laat klinken: “Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.” De nodiging van God de Vader die in het Oude

Testament opklinkt, wordt dus uit de mond van God de Zoon in het Nieuwe Testament vernomen. En in de eenheid van Vader en Zoon horen we vanavond de nodiging: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.” Weet u, dan komt Gods Woord ons zo duidelijk te maken dat die nodiging bij de Heere vandaan wáárgemaakt kán worden. Wanneer u een uitnodiging krijgt voor het een of ander, dan kijkt u naar de afzender, en wat doet u dan? Dan schat u in, of degene die u nodigt, die nodiging wel wáár kan maken, wel in kan lossen. Als daar de nodiging klinkt om te komen tot de markt van vrije genade, om te kopen, zonder prijs en zonder geld, wijn en melk, o dan is het de vraag: Zou dat er dan ook zijn? Zou dat dan ook werkelijk geschonken kúnnen worden? Ja geliefden, die spijzen zijn er. Wijn en melk, we zullen daar later nog op terugkomen, staande voor de rijke genadegaven des Heeren, die zijn er. Want God de Vader heeft dat alles toebereid in het lijden en sterven van Zijn lieve Zoon, de Heere Jezus. De Heere Jezus heeft alles volbracht. En dat is geen geringe zaak geweest! Wanneer u daar, door het werk des Geestes, een klein beetje zicht op hebt gekregen, dan weet u dat wel; want voor wie moest de Heere die wonderlijke, kostelijke genadegaven beschikbaar maken? Voor mensen die zichzelf moed- en vrijwillig van de Heere hebben afgekeerd; voor degenen die zich in een drievoudige dood hebben geworpen, en zichzelf tot helwaardigen, doodschuldigen en doemwaardigen hebben gemaakt; voor mensen die naar Gods recht en gerechtigheid veroordeeld moeten worden tot een eeuwig vertoeven in de vlammen van de hel. Al degenen tot wie de nodiging van vanavond komt, maar ook alle anderen, liggen van nature onder het verdoemende recht Gods, om daar op die plek terecht te komen waar ze eeuwig zullen dorsten, en waar nooit één druppeltje water te verkrijgen zal zijn. En die lieve Heere Jezus, die lieve Borg en Zaligmaker, Die Zich in de Raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld om met Zijn hart Borg te zijn voor de gekenden des Heeren, Hij daalt uit de hemelse heerlijkheid neer; Hij verlaat Zijn troon en Zijn kroon en Hij wordt Méns. Ja geliefden, Hij laat Zich beladen met de schuld van dat volk des Heeren; en Hij gaat in hún plaats de weg om aan Gods wet te voldoen en om aan Gods recht genoegdoening te schenken, om de schuld van dat volk te betalen, tot de laatste penning toe. O daar gaat Hij die weg tot in Gethsémané toe, waar we Hem over de grond zien kruipen als een worm en geen man! Hij gaat naar Gabbatha, Hij gaat naar Golgotha. O, daar wordt Hij geslagen, bespuwd; daar krijgt Hij een doornenkroon op Zijn hoofd, en daar wordt Hij aan het vloekhout genageld, om dáár te kunnen zeggen: “Het is volbracht.” Ja, daar horen we Hem roepen: “Mij dorst.” O daar lijdt Hij de meest verschrikkelijke dorst, en daar stort Hij Zijn dierbaar bloed uit, opdat de gekenden des Heeren zouden kunnen worden wederomgeboren, bekeerd en gewassen in dat dierbare bloed, van al hun vuile onreinigheden. De Heere Jezus laat Zijn lichaam breken als brood en Zijn bloed vergieten als wijn, opdat voor dat volk, van wie de namen geschreven staan in het Boek des levens des Lams, de nodiging zou kunnen worden ingelost en het daar voor hen zou kunnen klinken: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet.” Begrijpt u? Als die nodiging vanavond in ons midden opklinkt en uitgaat, dan hééft de drie-enige God alles in orde gemaakt om die genodigden te kunnen geven om niet, wat hun wordt beloofd.

Maar hebben wij er dan wel eens werkelijk zicht op gekregen wát het de Heere Jezus heeft gekost om die nodiging te kunnen laten uitgaan? Kregen wij wel eens werkelijk oog voor onze zonde en voor onze schuld? We kunnen daar natuurlijk dierbaar over praten, dat begrijp ik best, en we kunnen daar soms wel eens een ogenblik een indrukje van krijgen, maar werd het al eens waarheid in het binnenste van onze harten welke monsters van goddeloosheid we zijn? En zijn we al eens in waarheid geworden wat Asaf werd, als hij het zegt een groot beest bij God te zijn? Of een Méfiboseth die het belijdt een dode hond te zijn? O vraagt u dat toch eens af, want weet u, dat wordt nu gekend door al degenen die erachter gebracht zijn door het ontdekkende, overtuigende en ontgrondende werk van de Heilige Geest, dat ze met hun vroomheid, hun ernstigheid en hun oppassendheid nergens komen. Ja die hebben het gezien dat ze daarmee niet verder gekomen zijn dan nabij-christenen, door het nabijkomende werk des Geestes! O, hebt u dan al in waarheid uw zonden leren bewenen? Is er dan al werkelijk in uw leven de ware droefheid gekomen over uw zonden? En die droefheid naar God?

2°. Tot wie de nodiging uitgaat.

De Heere Jezus geeft Zijn leven, opdat die nodiging zou kunnen uitgaan. En dan begrijp ik dat u misschien, met ons tweede aandachtspunt, de vraag op uw lippen hebt, *tot wie de nodiging uitgaat*. Ach weet u, daarover zijn in de loop van de tijd al heel veel dikke boeken geschreven, en er zijn over de antwoorden op deze vraag soms grote spanningen tussen mensen ontstaan. Maar onze tekst geeft daar zo'n eenvoudig antwoord op. Want wat zegt onze tekst?: "O alle gij dórstigen, komt tot de wateren." Hoort u het? Die nodiging gaat uit tot de dórstigen. Dorst is iets heel ergs nietwaar? Juist op deze warme dagen ervaren we daar misschien iets van. Als je dorst hebt, dan kleeft je tong aan je gehemelte; dan heb je vaak lippen die gebarsten zijn. Als je echt dorst hebt, dan heb je nauwelijks een stem om te zeggen: "Dorst." Dan kan een hongerige een ogenblik zijn knorrende maag vergeten, maar als je dorst hebt, dan is dat er elk ogenblik. En velen van ons weten het wel hoe een stervende ernaar verlangt dat de lippen nog wat nat gemaakt worden. Wat is daarom ook het beeld aangrijpend van de rijke man en de arme Lázarus; als de rijke man de ogen opslaat in de pijniging, en hij aan Abraham vraagt of Lázarus naar hem toe mag komen en zijn vinger in water mag dopen om zijn tong te verkoelen met een enkel druppeltje water, dan wordt dat niet toegestaan. O dan zal zó een eeuwig dorst lijden en zelfs geen tranen schreien van smart, omdat die zijn dorst nog zouden kunnen lessen. En nu begrijpt u denk ik wel, dat het spreken over dorst en over de dorstenden in onze tekst niet ziet op degenen die lichamelijk dorst hebben, maar dat het hier gaat om de geestelijke dorst, en om het dorsten naar Gód. Als er geroepen wordt: "O alle gij dorstigen", dan gaat het om de mensen die hebben leren dorsten naar Gód. Dan komt hier direct het wonder van het wederbarende werk des Geestes openbaar, want er is geen mens die van nature naar God dorst. Eerlijk niet waar, want Gods Woord zegt het in Romeinen 3:11: "Er is niemand die God zoekt" ("ook niet tot één toe"). Al klinkt ons dat misschien hard in de oren, zo is het echter wel; wij mensen kunnen onszelf van nature zo goed redden, wij kunnen het leven zo goed in eigen hand houden, wij kunnen zo goed voor onszelf zorgen; en dat

openbaren we in de praktijk van ons leven. O zeker, zeker: één keer per zondag naar de kerk, of twee keer per zondag een kerkdienst uitzitten, wat bidden en wat lezen en wat ernstige gesprekken! Maar soms wordt dat anders, soms, als er ziekte in ons leven komt en we op het ziekbed neergeworpen worden, als er een ernstige ziekte bij ons openbaar komt, en we het gevoel hebben dat het op de dood aangaat. Of als we iets vernemen van de donder van de Sinai en we iets ervaren van de bliksemen van het oordeel. En wanneer de angsten der hel ons komen aan te grijpen...., dan is er een roepen bij ons tot de Heere, dan is er naar ons gevoel een dorsten om het reddende en verlossende werk des Heeren te leren kennen. En dan nemen we onszelf ernstig voor om voortaan te leven naar Gods Woord en eeuwig blijvend Getuigenis. Maar och, als het daarna weer wat beter gaat, als het meevalt met die ziekte, en we de oude draad weer wat oppakken, dan blijven er zoveel zogenaamde bekeringen op het ziekbed achter. Dan keren we terug als een hond tot zijn uitbraaksel en als een gewassen zeug tot de wenteling in het slijk. En als de dood ons dan onverwachts overvalt, en we moeten verschijnen voor de rechtvaardige en heilige God, dan zullen we als kaf van de dorsvloer en als rook uit de schoorsteen weggestormd worden door het rechtvaardige, verdoemende oordeel Gods, om eeuwig te midden van de vlammen van Gods gramschap en Gods grimmigheid te zijn. Want niet álle dorsten is het dorsten uit onze tekst. En ge dient uzelf dan ook wel heel nauw te onderzoeken hoe het met u is gesteld, want het dorsten van de tijdgelovige en het dorsten van de wondergelovige en het dorsten van de historieel gelovige is ontoereikend voor de eeuwigheid. Als dezulken aan het einde van hun leven zullen verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde, dan is het bed te kort en het dek te smal om zich daaronder te kunnen samenvoegen. En dan zal zó een niets anders meemaken dan, naar Gods recht en gerechtigheid, weggeworpen te worden in de poel van vuur en sulfer, om de martelingen te ondergaan van de duivel en zijn trawanten. Laat u toch waarschuwen vanavond, u bent nog in het heden der genade, de dag der zaligheid is voor u nog niet voorbij; wat zou het toch erg zijn als u met een ingebeelde hemel uw ogen zou opslaan in de hel! Maar wanneer de Heere werkelijk levendmakend in een mensenleven aan het werk gaat – en wat gun ik u dat met alle liefde van mijn hart – dan wordt alles nieuw. Want dan gaat de Heere door het werk van Zijn Geest zó een overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel! Dan komt de Heilige Geest zó een te openbaren hoe het ganse leven niets anders is geweest dan het dienen van de satan, dan een najagen van het eigenbelang, dan een eren en verheerlijken van het eigen ik. O, dan worden de blinde zielsogen geopend voor de verdoemelijke staat der algehele verdorvenheid waarin men verkeert. En dan gaat zó een zijn gescheidenheid van God inleven, dan komt zó een erachter niet alleen tegen een rechtvaardig God gezondigd te hebben, maar ook tegen een goeddoend God! Dan wordt zó een tot een mensenkind dat het niet meer kan uithouden in de wereld, dat geen plezier meer vindt te midden van de vroegere vrienden. Dan gaat zó een zich steeds meer terugtrekken naar stille plaatsen, om het daar van dorst uit te roepen naar de levende God, en om daar te dorsten naar het waarachtige, nieuwe leven in en door Christus. Dan komt er in het leven ware droefheid over de zonde, en droefheid naar God. Dan leert zó een het in waarheid uit te kermen: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja geliefden, dan moet zó een het gaan bekennen hoeveel

roepstemmen er geweest zijn in het leven, en die heeft hij allemaal in de wind geslagen. O geleefd te hebben naar wat er staat in Job 21: 14: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust.” Dan wordt de zonde tot zonde en de schuld tot schuld, en dan wordt er een ware dorst naar Góð geboren, omdat dezulken het zo gaan inleven, beleven en doorleven dat de gemeenschap met de levende God is verbroken! Ja dat ze Gods recht zó hebben geschonden dat ze van zichzelf nooit meer de drie-enige God zullen kunnen grootmaken. En weet u, die dorst naar God wordt almaar erger, almaar erger, want de Heere gaat zó een die schuld, in een weg van recht, almaar duidelijker opbinden. Dan gaat zó een het zien, van de vroege jeugd af nog nooit de Heere te hebben bedoeld! En wat gaat de Heere dan de schuldbrief, vergezelschap van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt”, overhandigen. Want de Heere is een rechtvâardig God, en Hij kan van Zijn recht niet af. Dan gaat zó een over de aarde in zijn ongeluk, en moet hij gaan ervaren dat zijn handen steeds meer leeggemaakt worden en dat hij alles kwijtraakt uit zijn zakken, en dat het kleed van eigengerechtigheid door de mot wordt verteerd. En dan gaat hij het ervaren dat zó een uitgeledigd wordt van vat in vat, keer op keer, en dat de kroon van zó een omgekeerd en omgekeerd en omgekeerd wordt gesteld. O, dan wordt zó een gewaar wat hij nooit voor mogelijk had gehouden, namelijk dat hij tot een doodschuldige wordt, een doemwaardige en een helwaardige, en dat zalig worden gans onmogelijk is. Dan gaat zó een het zien, alleen nog maar te kunnen sterven onder en door Gods verdoemend recht. Ja, dan gaat zó een het zien dat hij alleen nog maar leven kan voor die rechtvaardige en heilige God als hij met God wordt verzoend, in en door het schuldovernemende, schuldbetalende, schuldwegdragende en verzoenende werk van Christus. Maar Christus wordt je slechts geschonken van achter het recht, dus nadat je bent omgekomen met jezelf; want “het einde der wet is Christus”, zegt Gods Woord. Dan wordt zó een van dag tot dag, steeds dieper geleid op die diepe weg der ellende naar het ogenblik waar hij zal moeten gaan roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” Dan gaat zó een Psalm 42:1, dat we samen gezongen hebben, zo beleven; dan gaat zó een, meer dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwen naar de frisse waterstromen, schreeuwen naar God. Dan worden van binnen uit de woorden zo ervaren: “God des levens, ach, wanneer zal ik naad’ren voor Uw ogen, in Uw huis Uw naam verhogen?”

Is dat nu de weg waarin u al bent geleid door de Heere? Toe, onderzoekt het eens, want dát is de weg waarin de Heere al Zijn ware kinderen komt te leiden. O ze zullen in de woestijn geleid worden, om daar te leren dorsten naar de levende God, om daar te leren dorsten naar de wateren des levens, om daar te leren dorsten naar de Borg des levens, omdat Die hun als Enige het water des levens kan schenken, de wijn des levens en de melk des levens, waardoor ze de drie-enige God eeuwig kunnen grootmaken.

Ach, er zijn er tegenwoordig zoveel die menen dat het helemaal niet nodig is om persoonlijk en van achter het Goddelijke recht de Heere Jezus geschonken te krijgen. Als je hen hoort praten, dan vertellen ze over hun gevoeligheden, over hun ontroeringen, hun tranen, hun hunkeren en over hun dorsten naar God; en ze maken daar allemaal grondjes van voor de eeuwigheid, en ze menen met dat alles ín te mogen gaan in de bruiloftszaal. Maar als ze daar komen, dan zullen ze de deur van die bruiloftszaal gesloten vinden, en dan zullen ze van achter die gesloten deur de stem van de

hemelse Rechter horen zeggen: "Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet" - terwijl de Heere al de Zijnen kent - om eeuwig buiten te moeten blijven, waar de honden en de tovenaars zijn, de hoereerders en de doodslagers, de afgodendienaars, en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet; om eeuwig hun tong te kauwen en in dorst daar de tijd door te brengen zonder dat er een eind aan komt, uitroepende: "Had ik maar, had ik maar...!; Had ik maar geluisterd naar de ernstige knechten des Heeren; had ik maar niet gedacht dat ik nog alle tijd had omdat ik nog jong was; had ik de roepstemmen des Heeren die naar me toekwamen door het overlijden van een beminde, door de auto-ongelukken van bekenden, maar niet achter me neergeworpen; had ik de duivel maar geen voet gegeven..." O geliefden, onthoudt het toch, zonder die waarachtig, van Israels God geschonken Borg, Die alleen van achter het recht in waarheid geschonken wordt, mist u Hém, de Bron des levens, Die tevens het Water des levens is. En als ge zó voor God verschijnt, zult ge als een eeuwig dorstige, in de poel van vuur en sulfer zijn. Toe, vraagt de Heere toch eens om u eerlijk te maken.

We weten nu tot wie de nodiging uitgaat; o dan is het zo belangrijk dat we daar een diep en helder zicht krijgen op onszelf, door het werk van de Heilige Geest. En als we in waarheid zo'n waarachtig dorstige geworden zijn, o wat wordt daar dan geleerd te smeken tot de Hemel: "Geef mij Jezus, of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf." Dezulken húnkeren dan naar die Bron des levens, naar die Zaligmaker; o daar smeken ze dag en nacht om; ja ze beleven wat de psalmist zegt: "Mijn hand was des nachts uitgestrekt", om Hém te mogen ontvangen.

Maar geliefden, in onze tekst wordt nóg een kenmerk genoemd, van degene *tot wie de nodiging uitgaat*. Want het zijn niet alleen dórstigen, het zijn ook mensen die geen géld hebben, staat er. En dan begrijpt u het waarschijnlijk al, ook dat slaat niet op onze aardse omstandigheden, ook al beweren moderne exegeten dat wel; het gaat hier niet om mensen die geen geld hebben om aardse zaken te kunnen kopen. Het gaat hier om mensen die gééstelijk gezien geen geld hebben om te kopen. Dan gaat het om de mensen die door het werk van de Heilige Geest álles zijn kwijtgeraakt; die zijn ellendig en arm geworden, die kunnen geen kwadrantpenning mee- en aanbrengen bij de Heere om iets van hun schuld af te doen. Och, de Heere heeft ze álles afgenomen: hun godsdienst en hun vroomheid, hun oppassendheid en hun kerkelijke meelevendheid. O, ze hadden, opkomend vanuit het werkverbond, zoveel verzameld en vergaderd, om dat allemaal bij de Heere neer te leggen en te laten opschrijven, en te zeggen: Kijk Heere, dát hebben wij. Maar de Heere heeft door het werk van de Heilige Geest dat allemaal afgenomen. Het is hun tot schade en drek en geworden, zegt de apostel Paulus; het is hun tot schande geworden. Ze zijn erachter gekomen dat ze geprobeerd hebben om door middel van al die zaken de zaligheid te verdienen; ze hebben dus het bloed van Christus onrein geacht! Degenen die geen geld hebben, zijn de mensen die geestelijk aan de grond terechtgekomen zijn, en als bedelaars op hun knieën liggen, die hun tong in het stof steken, en alleen nog maar kunnen bedelen, kermen en roepen tot de Heere. Het zijn de mensen die de dierbare vijf nieten van vader Schortinghuis zo hebben leren kennen, als hij zegt: "Ik wil niet, en ik weet niet, ik kan niet, en ik heb niet, ik deug niet"; mensen die geestelijk aan de

grond gebracht zijn. Kunt u dat dan al volgen? Weet u daar dan al van? Zit u dan hier vanavond omdat u zo'n bedelaar bent? Bent u schreiend hierheen gekomen omdat u zegt: "Ik ben alles kwijt, ik ben zelfs Góð kwijt; ik ben een goddeloze, ik ben het bééld Gods kwijt, ik ben een ellendige en een arme. Wat hoop ik het voor u.

We komen in onze tijd op veel plekken de verderfelijke leer tegen dat je behoort bij degenen tot wie de nodiging uitgaat als je gedoopt bent, als je rechtzinnig bent, als je ernstig met de zaken des Heeren omgaat, en als je kunt vertellen over een ontvangen tekst, of een te binnen geschoten versje. Maar in waarheid gaat die nodiging alleen uit tot degenen die helemaal niets hebben: ellendigen, armen, bedelaars; alles, ja alles kwijt. Ze hebben alleen nog maar zonde en schuld over. Ze ruiken soms de walgelijkheid van zichzelf omdat ze tot een stank in Gods neusgaten zijn geworden; ze mishagen zichzelf. En dan moet ik het zeggen, dan zijn wij van nature zulke vijanden van deze leer en van deze weg; want wij mensen zijn door onze zondeval zó hoogmoedig geworden, dat wij door onze eigengerechtigheid altijd weer proberen iets aan te wijzen bij de Heere dat meetelt voor onze zaligheid. En daarom wijzen we die prediking zo af, die ons alles komt af te nemen en uit handen te slaan. Maar Gods Woord zegt: het gaat om die dórstigen. En wij, die misschien zo rijk zijn als de Laodicezen; wij die het zeggen, niet met woorden, maar met onze uitstraling, rijk, en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben; o wij zullen erachter komen dat het heil slechts voor hen is die dorsten naar God door het werk des Heeren. Want het staat in onze tekst dat alleen degenen die géén geld hebben, mogen kopen op de markt van vrije genade. Wat zou het nu kostelijk zijn als wij dat mogen zijn of worden, en als alles ons uit handen geslagen wordt, als we van die uitgeschudde bedelaars worden, die niets hebben om voor God te kunnen bestaan en wier toestand in de beleving steeds hopelozender wordt, die nooit meer zalig kunnen worden, voor wie het kwijt is, eeuwig kwijt! Want weet u, voor zulke dorstigen geldt nu de nodiging van vanavond; want als dezulken door het werk Gods mogen gaan vluchten tot die markt van vrije genade, dan zullen ze het mogen gaan ervaren hoe daar ingelost wordt die nodiging waardoor ze geroepen zijn, en hoe ze daar ontvangen wijn en melk; ja hoe ze daar bij God vandaan verzadigd worden met datgene wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken.

Maar nu willen we eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65 en daarvan het 2^e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

En weet u geliefden, als die ellendigen en armen, die dorstigen, door het

werk des Geestes, op die markt van vrije genade komen, dan zullen ze er zo achterkomen dat het wáárheid is dat de Heere Jezus Zijn leven heeft gegeven opdat zij zullen ontvangen wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken. O, dan komen ze erachter dat de Heere Jezus de wet heeft vervuld, dat Hij hun schuld heeft betaald en hun zonde verzoend, en dat Hij genoegdoening heeft gegeven aan het recht des Heeren. Ja, als ze op die markt van vrije genade mogen komen, en als ze gezien en ervaren hebben dat er voor hen alleen maar een weg was naar de dood, naar de hel en naar de verdoemenis, om Gods recht te verheerlijken door hun verlorenheid, o dan mogen ze erachter komen dat Gods Woord waar en waarachtig is, en dat ze daar die lieve, lieve Heiland geschonken krijgen om níet, uit genáde! O, als de Heere, ook in onze tijd, een mensenkind gaat leiden op die afgaande weg, waar het omkomen wordt onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, om te zien dat men nog maar één plek heeft verdiend; en dat is dáár, in die buitenste duisternis; o dan mag zo'n verlorene het beleven hoe hij de Heere Jezus geschonken krijgt. Ja hoe het plaatsvindt, dat de Heere Jezus tussentreedt, en dat Hij zegt: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven." Dan mogen ze het meemaken hoe hun daar in de volle beleving een nieuw hart wordt geschonken, dat vervuld is met de liefde van God en de liefde tot God. Dan mogen ze het meemaken dat ze daar het waar zaligmakend geloof ontvangen en dat ze door dat geloof, uit genade, om niet, bekleed worden met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. O geliefden, dan mogen ze het gaan meemaken, op Gods tijd, dat ze uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernemen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." O, dan mogen ze het meemaken, dat ze door het dierbare bloed van Christus gered, verlost en gereinigd worden van al hun vuile zonden, en dat ze bij het volk des Heeren mogen behoren dat eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. O, in zichzelf verdorven, verdoemd en verloren, maar door Gods vrije, soevereine genade opgeraapt van het vlakke des velds, en gewassen in het dierbare bloed van Hem, om als een reine maagd aan God de Vader te worden voorgesteld. Dan begrijpt u het misschien, als dát een mensenkind uit genade ten deel valt, o dan smelt hij weg in de aanbidding van de drie-enige God; dan verzinkt hij in de grootmaking van Gods Naam. Dan kan die mens het niet op, en dan moet hij niet zelden uitroepen: "Waarop was het op mij gemunt? Daar er duizend gaan verloren, die Gij geen ontferming gunt. Schoon Gij ruim zo grote zonden hebt in mij, als hun, gevonden?" En dan mogen ze wegsmelten in de armen van de hemelse Bruidegom en de kussen van Zijn mond gevoelen. Dan moeten ze niet zelden uitroepen: "Mijn Liefste, Mijn Liefste is mijne"; om soms zó door de liefde Gods overmand te worden, dat ze het uitroepen: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen."

Maar weet u daar dan al van? Kent u het dan al, om door het werk des Heeren als het ware opgetrokken te worden tot in de binnenkameren van de hemelse Bruidegom, "Die blank en rood is en Die de banier draagt boven tienduizend"? O, vraagt het u eens af. Want daar weet al Gods ware volk van.

3^e. Wat de nodiging ontsluit

En als we onszelf dan met het derde aandachtspunt afvragen *wat de nodiging ontsluit*, och dan hebben we het gehoord – en we zullen maar dicht bij de tekst blijven - dat daar ontsloten worden wijn en melk. Och dan begrijpt u hopelijk dat dit ten diepste kostelijke benamingen zijn voor álles wat het nieuwe leven als kind des Heeren betreft. Wijn en melk; dan staan die voor de verzoening door voldoening met de rechtvaardige, heilige God, uit en door het werk van de Heere Jezus Christus. Dan staan die voor de betaling van de schuld bij die hemelse Schuldheer, zodat Die er niets aan te kort komt; dan staan die voor de genoegdoening aan het recht Gods. Dan staan wijn en melk voor de kostelijke zaken van geloof, liefde, aanbidding en verheerlijking van Gods Naam. O, wijn en melk: woorden die in feite wijzen op de Heere Jezus Christus Zelf. Hij is als het ware de samenbundeling van wijn des levens en van melk des levens. Dezulken ontvangen dan uit genade, om niet, wijn en melk; ze ontvangen Christus; om door en uit Hem gevoed en gelaafd te worden. Om door en uit Hem het leven te ontvangen; om door en uit Hem de drie-enige God eeuwig groot te maken. En als je de Heere Jezus ontvangt, de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, dan brengt Hij álles mee; o al wordt dat soms stap voor stap in de tijd aan een mensenkind toegepast, Hij brengt alles mee, alles; zodat zó een verlost kan worden uit zijn gevangenis; zodat zó een bevrijd kan worden van de dikke, koperen ketenen, en zodat zó een toegerust kan worden tot de lofprijzing des Heeren, ook hier in het leven. O geliefden, dan zullen Gods kinderen merken dat ze door die wijn en door die melk, en dus door Christus, steeds meer moeten sterven als oude mens; om steeds meer te mogen opstaan als nieuwe mens; ja, dat ze een stervend leven leiden, om te leren God steeds kostelijker, heerlijker en rijker groot te maken. Dan gaan ze ervaren dat er uit hen geen vrucht is in der eeuwigheid, maar dat de Héere hun alles schenkt. O, dan wordt hun leven als de woestijntocht van het volk Israël; dan drinken ze van het water uit de Rots, dan eten ze van het Manna uit de hemel en dan ontvangen ze door Gods genade Zijn nabijheid en zorg, ja alles wat nodig is om de Heere groot te maken. Dan komen ze erachter, dat ze in en door Christus bekomen hebben goud, beproefd komende uit het vuur; en dat er witte klederen voor hen weggelegd zijn om God daarin groot te maken, ja dat er een erfenis is, die in de hemelen voor hen bewaard is. Och, en wat mag dit volk die wijn en die melk bij tijd en wijle zó kostelijk smaken, dat ze het niet óp kunnen; dat ze als het ware weggezonden en weggesmolten liggen in de grootmaking van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; dat ze het mogen ervaren en proeven hoe goed nu de Heere is voor een slecht mens. Onderzoekt uzelf toch, of u iets daarvan weten mag en of u iets daarvan kennen mag, opdat ook u proeven mocht van die hemelse wijn en die hemelse melk. Maar dezulken ervaren ook hoe rijk ze nog zijn in zichzelf; o ze moeten elke dag armer worden, elke dag ellendiger, en elke dag leren bedelen om kruimkens van Gods genadetafel. Ze leren dát dag na dag; en daarom houdt de Heere Zich alleen maar een bedelaarsvolk over, dat smeekt, vraagt en kermt en zucht om uit de hemel gevoed te worden.

4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

En als u zich ten slotte, met ons vierde aandachtspunt, afvraagt *hoe de nodiging wordt aanvaard*, dan kijken we opnieuw naar onze tekst, en dan lezen we daar dat er gesproken wordt over een komen, een kopen en een eten: “Komt, koopt en eet.” En dan zegt iemand die goed is in de Nederlandse taal: “Dat zijn drie werkwoorden.” En werkwoorden zijn woorden die aangeven dat je wérken moet, dat je de dingen dóen moet. Niet alleen de remonstranten zijn daarmee aan de haal gegaan, ook velen op het zogenaamde gereformeerde erf. Want wat kunnen we het vandaag aan de dag toch ook op vele plaatsen horen dat je moet kómen, moet kópen en dat je moet éten; je moet het allemaal dóen; de méns moet komen, de méns moet kopen en de méns moet eten. Maar men vergeet dat het nu juist de bedoeling van de woorden uit onze tekst is om aan te geven hoe dood wij in onszelf zijn. Want u, jij en ik zijn van nature dood in de misdaden en de zonden. En dus moet ik het nog dieper zeggen; want dan kúnnen we niet slechts niet komen, niet kopen en niet eten, maar dan willen we dat ook niet! O, wij moeten niets van de zaken des Heeren hebben. De Heere Jezus zegt het ook zo duidelijk: “Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke.” En Hij zegt in Johannes 5:40: “Gij wilt tot Mij niet komen.” Wij mensen, zijn vijanden van vrije, soevereine genade; en al Gods volk komt erachter dat het niet komen kán en niet komen wil; en dat het geen geld heeft om te kopen en geen mond om te eten. Soms lezen we in de krant, dat er op een zendingsmiddag gewoonweg gezegd wordt dat de méns het kan; dat als de Heere Jezus klopt, die méns kan opendoen. Maar Gods volk komt erachter dat ze dat niet kúnnen, dat ze niets kunnen, tenzij de Heere het hun geeft. Want de Heere moet je trekken met de koorden van Zijn liefde, uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Hij moet je dragen als een Méfiboseth, die verlamd is en niet gaan kan; Hij moet je in Zijn armen nemen, om je bij die meerdere David te brengen. De Héere moet die spijze kopen en betalen met de prijs van Zijn bloed, om te kunnen uitdelen uit genade, om niet, wat er als het ware gekocht moet worden, zonder geld en zonder prijs. En de Heere moet ons een mond des geloofs geven om te eten wat Hij ons te eten geeft. Het moet alles bij de Heere vandaan komen; het is dat eenzijdige, alzijdige Godswerk. En nu zegt iemand misschien wel: “Dan moet ik er maar op wachten totdat de Heere dat werkt.” Dan openbaart u precies dat u nog nooit iets met het werk Gods te maken hebt gekregen. Want als er werkelijk dorst is en werkelijk honger en een werkelijk snakken naar die hemelse spijze, o dan roept zulk een mens: “Heere, trek Gij mij, zo zullen wij U nalopen”. “Bekeer Gij ons, zo zullen wij bekeerd zijn.” “Schenk ons toch Heere, die lieve Zone Gods, van achter het recht, die ware wijn en die ware melk, om U eeuwig groot te maken.” O geliefden, de wijze waarop wij zullen ontvangen en waarop de nodiging wordt aanvaard, is door het werk Gods in onze ziel, ja door het werk Gods alleen!

Wat zou het toch groot zijn, als de Heere in uw en jouw ziel kwam uit te werken dat u in uzelf verloren ging, volkómen verloren ging, om Christus te ontvangen, en in, uit en door Hem die ware spijs en drank, om eeuwig God groot te maken. En wat zou het groot zijn, als u die kostelijke, hemelse Bruidegom in de armen zou mogen vallen, omdat Hij voor u wijn en melk wordt, de Goddelijke spijze, om eeuwig de drie-enige God groot te maken. Dan wordt het voor u waarheid wat het oude volk leerde zeggen: “Weg wereld, weg schatten. Gij kunt niet bevatten hoe rijk ik wel ben. ‘k Heb alles

verloren, maar Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben.” En als dat gebeurt, dan komt dat natuurlijk openbaar in de praktijk van het leven; dan gaan Gods kinderen geen geld meer uitwegen voor wat geen brood is, en dan gaan ze zich niet meer door de arbeid inzetten voor wat niet verzadigen kan. O, dan is er zoveel dat niet meer wordt gedaan, waar het hart niet meer naar uitgaat, waarvan ervaren wordt dat het zonde tegen God is om daarmee bezig te zijn. Dan hebben dezulken nog slechts oog voor het goede des Heeren en voor de vettigheid van het huis des Heeren; dan wordt het hun lust en hun liefde om de Heere groot te maken, in woorden en daden, gesprekken en ontmoetingen, met gevoelens en gedachten. Ik weet het wel, daar komt dat volk alles aan te kort; dat moeten ze belijden, elke dag weer. Maar ze willen het zo graag, als het werk Gods in hun ziel in beoefening is.

Kwam u dan al in waarheid op die markt van vrije genade? En mocht u al ontvangen die lieve Christus, die lieve Heiland? Wijn en melk? Om uit en door Hem gevoed en gelaafd te worden en om God drie-enig groot te maken? O geliefden, dat kan niet gemist worden; laat u er toch niet toe verleiden om dit kerkgebouw te verlaten zonder die roep, zonder dat dorsten, zonder dat smeken om de ware dorst bij de Heere vandaan te mogen ontvangen; opdat ge niet zult komen op de plaats waar de Heere zal lachen in uw verderf en spotten als uw vreze komt.

O **onbekeerden** onder ons, wat laat ge u telkens uitnodigen door de wereld nietwaar, juist ook in de vakantietijd. Wat wordt er dan toch vaak gezegd: “Zullen we samen dit doen?” “Zullen we met elkaar dat doen?” Ziet toch hoe ge dan uw tijd, uw geld en uw energie besteedt aan zaken die later als schuld op uw schouders worden gelegd in de dag des oordeels. Onbekeerden, roept dan toch tot de Heere om u in het hart te komen grijpen, want als uw levensdraad afgesneden wordt terwijl ge nog niets weet van die Goddelijke wijn en van die Goddelijke melk, o dan is het kwijt voor u, eeuwig kwijt!

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge erachter gekomen dat ge niet kunt komen en niet kunt kopen en niet kunt eten. O wat is dat uw smart, want wat zoudt ge toch graag de Heere grootmaken. Maar ge gaat gebogen over de aarde, en uw zondenschuld wordt u steeds zwaarder opgelegd. En ge kunt alleen nog maar kermen en roepen tot God om Zijn werk aan uw ziel, tot eer van Zijn Naam. Bekommerden, blijft maar roepen, blijft maar roepen, want op Gods tijd zal Hij komen door trekken, en dan zal Hij u brengen daar waar ge het hoofd op het blok moet leggen, om Christus geschonken te krijgen van achter het recht; en om in Hem, door Hem en uit Hem, God drie-enig groot te maken. Bekommerden, de Heere staat in voor Zijn eigen werk; Hij zal het waarmaken aan een iegelijk die in waarheid gebracht wordt op die markt van vrije genade, en om niet schenken wat eeuwig Zijn Naam zal roemen.

En volk des Heeren, ge weet ervan nietwaar, hoe kostelijk het is om wijn en melk te ontvangen bij de Heere vandaan, en om in de armen van de Zaligmaker weg te smelten. O ge weet ervan om uzelf kwijt te raken en alles in Hem opgelost te krijgen en te zien op Hem alleen. Dan weet ge er ook van om te dorsten naar de tijd, dat ge, verlost van het lichaam der zonde, eeuwig en volmaakt God zult grootmaken. Maar volk, wat is er ook een aanvechting

en een strijd!, o wat kan het soms donker zijn als de Heere Zich verborgen houdt en de duivel zich zo machtig toont! Wat dorst ge dan, en wat mist ge dan de wijn des levens en de melk des levens. Och volk, blijf maar roepen, blijf maar smeken, want de Heere leidt dat pelgrimsvolk door de woestijn en door de doodsjordaan heen het beloofde land in, om Hem eeuwig te verheerlijken. Volk, zie daar maar naar uit, verlang er maar naar, want eens wordt het wáár om de ere Gods volkomen te bedoelen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid! Amen.

Zingen: Psalm 103:7

*Geen vader sloeg, met groter mededogen,
Op teder kroost ooit Zijn ontfermend' ogen,
Dan Israels HEER' op ieder, die Hem vreest;
Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof, van jongs af, zijn geweest.*

Preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 5 Augustus 2004